

Bosna i Hercegovina

Udruženje tužilaca/Udruga tužitelja u Federaciji BiH

**IZVJEŠTAJ O RADU
za 2016. godinu**

Sarajevo, 15.05.2017. godine

UVOD

Udruženje tužilaca FBiH je neovisno i nepristrasno profesionalno udruženje u pravosuđu, koje se zalaže da se tužioci u ostvarivanju svojih prava ponašaju u skladu sa zakonom, te priznatim standardima etike i prave profesije.

Strateški ciljevi su usmjereni na očuvanje vladavine prava i principa provođenja pravde, te nastojanje da se obezbijede uslovi koji su neophodno potrebni za obavljanje tužilačke funkcije, sukladno zakonu, pravično, dosljedno i efikasno.

U nastojanju da ostvare formulisane ciljeve, pored zalaganja na jačanju materijalne i kadrovske osnove, kao važnog faktora u neometanom funkcionisanju tužilačke funkcije, Udruženje tužilaca FBiH nastoji podići nivo znanja, vještina, sposobnosti kreativnosti, motivacije i profesionalne posvećenosti u obavljanju tužilačke funkcije, a time daje svoj puni doprinos u zaštiti osnovnih ljudskih prava i sloboda.

Članstvo u Udruženju tužilaca FBiH je zasnovano na dobrovoljnoj osnovi, u cilju unapređenja i ostvarivanja zajedničkih interesa i afirmacije tužilačke funkcije u skladu sa Ustavom i zakonom.¹

Osnova funkcionisanja udruženja tužilaca FBiH, kao i svih drugih strukovnih udruženja u pravosuđu jeste neovisnost, međusobna povezanost i razvijeni profesionalni odnosi sa drugim sličnim profesionalnim i nevladinim udruženjima, kako u BiH, tako i u regiji, radi zajedničkog djelovanja na postizanju određenih ciljeva.

Udruženje tužilaca FBiH trenutno broji 135 članova, a najavljeno je članstvo još 6 tužilaca, s tim da su se dodatno prijavila tri tužioca iz Tužilaštva Brčko Distrikta BiH, kao pridruženi članovi, što u odnosu na ukupan broj tužilaca u FBiH (201 tužilac) čini oko 70%.

Misija i vizija

Udruženje tužilaca FBiH ima za cilj afirmaciju i zaštitu položaja nosilaca tužilačke funkcije, unapređenje kadrovske, stručne i materijalne osnove tužilaca i tužilaštava u cjelini, i rješavanje svih drugih pitanja što će doprinijeti kvalitetnijem i efikasnijem radu tužilaštava, njihovoj finansijskoj samostalnosti, zaštiti osnovnih prava i sloboda svih građana i vladavini prava.

U tom cilju Udruženje tužilaca FBiH pokreće inicijative i sudjeluje u određenim radnim grupama koje formira VSTV BiH i druge vladine, nevladine i međunarodne organizacije i institucije.

¹ Udruženje tužilaca Federacije Bosne i Hercegovine osnovano je 18.12.1996. godine.

Aktivnosti Udruženja tužilaca FBiH

Udruženje tužilaca FBiH je svoje aktivnosti u izvještajnom periodu uglavnom ostvarivalo preko Upravnog odbora, u skladu sa odredbom člana 32 Statuta Udruženja i u skladu sa članovima 20-39 Poslovnika o radu Upravnog odbora.

U izvještajnom periodu, Upravni odbor je održao 7 sastanaka, na kojima se raspravljalo o pitanjima koja su od značaja za unapređenja rada struke i problemima sa kojima se u svom radu suočavaju kantonalna tužilaštva u FBiH. Problemi su vezani uglavnom za opterećenost u radu pojedinih tužilaštava, naročito onih većih, kao što je Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo, Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona, Kantonalno tužilaštvo Hercegovačko-neretvanskog kantona i Kantonalno tužilaštvo Srednje-bosanskog kantona. Pored opterećenosti u radu i nedovoljnog broja tužilaca, od strane članova Upravnog odbora ukazivano je na materijalni položaj tužilaca, koji nije zadovoljavajući, neujednačenu naknadu za dežurstva i opremljenost tužilaštava, posebno kada su u pitanju opremljenost prostorija za uzimanje izjave od djeteta, kao i na nedostatak savjetnika/dječijih psihologa za podršku i pripremu djeteta za davanje izjave i pružanja pomoći tužiocu u provođenju procedura propisanih Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku (u pojedinim tužilaštvima). Istaknute problemi koji utiču na materijalni status tužilaca u FBiH, bili su tema razgovora i na Skupštini udruženja tužilaca FBiH na dva sastanka koja su održana 23.03.2016. godine i 03.05.2016. godine, na kojima su usvojeni zaključci o održavanju Skupštine udruženja tužilaca FBiH, u Konjicu. Skupština udruženja tužilaca FBiH je održana u utvrđenom terminu, uz finansijsku podršku MMF „Emmaus“, Helsinškog komiteta Nizozemske u partnerstvu sa Centrom za edukaciju sudija i tužilaca FBiH, u sklopu koje je održana i radionica na temu „Naknada štete i kompenzacija žrtvama trgovine ljudima“, tako da su dani provedeni na ovoj edukaciji uračunati u dane obavezne obuke propisne od strane VSTV BiH, a istovremeno su, svim učesnicima ove obuke i tužiocima koji su prisustvovali Skupštini, plaćeni troškovi smještaja na bazi punog pansiona. Na održanoj Skupštini su usvojeni zaključci koji su objavljeni na web stranici Udruženja tužilaca FBiH, te su na taj način dostupni svim tužiocima u FBiH. Pored ostalog, važno je istaći da je na Skupštini formirana i radna grupa tužilaca koja je imala za cilj da sačini sveobuhvatnu analizu materijalnog položaja tužilaca FBiH, koja će se dostaviti VSTV BiH, Federalnom ministarstvu pravde FBiH i zakonodavnim i izvršnim tijelima u FBiH, odnosno skupštinama kanona u FBiH.

U traženju povratne informacije u kojoj fazi se nalazi ovaj dokument, obavješteni smo da je pri kraju završni tekst, koji će biti prezentovan na Skupštini udruženja tužilaca FBiH, čije je održavanje planirano od 25. do 27. maja 2017. godine, u Konjicu.

Takođe, formirana je i radna grupa tužilaca iz sastava Upravnog odbora Udruženja tužilaca FBiH, koji imaju obavezu da sačine analizu o načinu isplata dežura u kantonalnim tužilaštvima FBiH, koja se pojedinim tužilaštvima i ne isplaćuje, što

stvara nezadovoljstvo kod tužilaca, te se postavlja pitanje ujednačavanja kriterija u isplati dežurstva. I ova analiza će se dostaviti na razmatranje na istoj Skupštini udruženja tužilaca FBiH.

Transparentnost rada Udruženja tužilaca FBiH je od velikog značaja i tome doprinosi uspostava web stranice Udruženja tužilaca FBiH, tako da su sve aktivnosti i odluke koje donosi Upravni odbor Udruženja tužilaca FBiH, putem web stranice dostupne svim tužiocima.²

Udruženje tužilaca FBiH je u septembru 2016. godine održalo, već tradicionalno, IX po redu, Stručno savjetovanje tužilaca u BiH, na kojem je prisustvovalo oko 180 tužilaca iz Bosne i Hercegovine. Na osnovu ranije uspostavljene saradnje sa strukovnim udruženjima iz pravosuđa BiH, Savjetovanju su prisustvovali i predstavnici iz svih strukovnih udruženja u pravosuđu BiH, kao i predstavnici udruženja tužilaca iz Slovenije, Hrvatske, Srbije i Crne Gore, koji su imali aktivnu ulogu u prezentacijama koje su pripremili i izložili u okviru panela u kojim su sudjelovali. I ovo Stručno savjetovanje tužilaca BiH, kao i prethodna, održano je u partnerstvu sa Centrima za edukaciju sudija i tužilaca FBiH i RS, uz finansijsku podršku USAID-a (organizovani kriminal i korupcija), Britanske ambasade i CRPC-a (oduzimanje imovinske koristi stečene krivičnim djelom), OSCE-a (krivična djela ratnih zločina), MFS „Emmaus“/ Helsinški komitet Nizozemske i Pravosudne akademije Nizozemske, UNICEF-a (trgovina ljudima i krivična djela počinjena na štetu djece). Iz sredstava navedenih projekata pokriveni su troškovi smještaja na bazi punog pansiona za sve učesnike. Zaključci sa ovog Stručnog savjetovanja nalaze se na web stranici Udruženja tužilaca FBiH.

Važno je napomenuti da su predstavnici Udruženja tužilaca FBiH sudjelovali i na XII Konferenciji glavnih tužilaca u Bosni i Hercegovini, koja je održana 31. maja 2016. godine u Tesliću, na kojoj su usvojeni zaključci, koji su dostavljeni svim tužilaštvima u BiH. I ove godine VSTV BiH je pozvalo sve predsjednike strukovnih udruženja u pravosuđu da prisustvuju XIII Konferenciji glavnih tužilaca u BiH, koja će se održati u Sarajevu, 22. i 23. maja 2017. godine.

Ujedno predstavnik Udruženja tužilaca FBiH, zajedno sa predstavnicima svih strukovnih udruženja u pravosuđu, sudjeluje u radu Organizacionog odbora za pripremu Savjetovanja za krivično pravo i kriminologiju, koje se tradicionalno održava svake godine, početkom mjeseca juna, u Neumu.

Takođe, članovi Udruženja tužilaca FBiH pozivani su na sastanke VSTV BiH kada se raspravljalo o izmjenama i dopunama Zakona o sukobu interesa, na kojim nisu imali mogućnost glasanja, ali su svojim prijedlozima u svakom slučaju doprinijeli unapređenju teksta tog Zakona.

Isto tako, na poziv VSTV BiH, predstavnici Udruženja tužilaca FBiH, prisustvovali su, zajedno sa drugim predstavnicima strukovnih udruženja u pravosuđu, Godišnjoj

² www.utfbih.ba

konferenciji „Borba protiv korupcije i jačanja integriteta pravosuđa“, održanoj u hotelu „Mepas“ u Mostaru, 12. i 13. decembra 2016. godine, u organizaciji USAID-ovog Projekta pravosuđa u BiH, VSTV-a BiH i APIK-a. Predstavnici Udruženja tužilaca FBiH na ovoj konferenciji bili su Sabina Beganović, kantonalna tužiteljica Kantonalnog tužilaštva Hercegovačko-neretvanskog kantona i član Upravnog odbora Udruženja tužilaca FBiH, te Zdenko Kovač, glavni kantonalni tužilac Kantonalnog tužilaštva Hercegovačko-neretvanskog kantona.

Uvodnim riječima, učesnicima konferencije, obratili su se:

- Peter Duffy, direktor misije USAID-a u BiH;
- Milan Tegeltija, predsjednik VSTV-a BiH;
- Hasim Šabotić, direktor APIK-a.

Rad konferencije odvijao se prezentacijama uvodničara i panelista, a potom kroz diskusiju učesnika, na slijedeće teme:

- Integritet pravosuđa i
- Kapacitet pravosuđa u borbi protiv korupcije.

Cilj konferencije je bio sagledavanje ranijih ostvarenja, sadašnjih izazova i budućih djelovanja. U vezi sa tim, ne zanemarujući opšte poznata dešavanja u različitim pravosudnim institucijama u BiH u proteklom periodu, po ocjeni svih učesnika konferencije, potvrđuje se prisutnost korupcije i u bh pravosuđu, zbog čega je potrebno prioritarno djelovati.

Vežano za podtemu „Integritet pravosuđa“, može se konstatovati različitost iskazanih stavova i mišljenja koji na to utiču, u radu VSTV BiH i/ili pravosudnih institucija u BiH, u procedurama i postupcima ocjenjivanja rezultata rada, izbora i imenovanja, disciplinskih postupaka, odgovornosti glavnih tužilaca i predsjednika sudova u nadzoru funkcionisanja sistema unutar pravosudne institucije i blagovremenog preduzimanja raspoloživih mjera na suzbijanju pojava koje dovode u pitanje pojedinačni, a time i integritet institucije, pojedinačne odgovornosti članova VSTV BiH, sudija i tužilaca, što, između ostalog, stvara (ne)osnovane sumnje i u njihova koruptivna ponašanja.

U odnosu na uzroke prednje navedenom, istaknuti su i politički uticaji, lobiranja rukovođena raznim interesima, lojalnost, nezamjeranja, nedostatak istrajnosti utapanjem u opštu atmosferu i slično.

U okviru druge podteme, izdvaja se uvodno izlaganje Tamare Laptoš, ravnateljice USKOK-a iz R Hrvatske, koja je, u odnosu na 15 godina rada Ureda, istakla da se razvija uvjerenje u preširoke nadležnosti Ureda, a za djela koja bi mogla biti u nadležnosti drugih državnih odvjetništava, istakla je činjenicu da je mali broj predmeta koji su pravosnažno okončani po optužnicama Ureda. Pojačane su aktivnosti Ureda na predmetima u kojima se ukazuje sumnja u koruptivna ponašanja na nivou lokalne uprave, zbog procjena da nadležna tužilaštva iz raznih razloga i interesa ne reaguju efikasno. Posebno je ukazala na značaj rada Odjela za oduzimanje protivpravne imovinske koristi, koji djeluje pri Uredu, čime je

omogućen direktan pristup svim bazama podataka relevantnih institucija u R Hrvatskoj, što je od izuzetnog značaja, naročito u predmetima finansijskih istraga, kao i na značaj formiranja Poreskog USKOK-a 2015. godine.

Moderatorica Dženana Alađuz izložila je slijedeće okvirne zaključke konferencije:

- Samoregulacija u skladu sa zakonima i drugim propisima;
- Interna kontrola;
- Proces imenovanja;
- Ocjenjivanje rezultata rada;
- Saradnja institucija, medija, NVO i građana.

Konferenciji je prisustvovala i zamjenica glavnog federalnog tužioca Federalnog tužilaštva FBiH, član Udruženja tužilaca FBiH, koja je i podnijela izvještaj sa zaključcima sa ovih Konferencija.

Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara BiH (u daljem tekstu: DEI) održala je, dana 23.08.2016. godine u 11.00 sati, u hotelu Courtyard by Marriot u Sarajevu, prezentaciju povodom zvaničnog pokretanja **web aplikacije eKonsultacije** u procesu programiranja i implementiranja IPA II. Aplikacija/platforma je razvijena u okviru projekta „Jačanje kapaciteta vladinih institucija za učešće u političkom dijalogu sa civilnim društvom” (CBGI), finansiranim od strane Evropske unije. Projekat u vrijednosti od 297.820,00 eura, realizovan je iz sredstava IPA 2012, a provodi ga Kronauer Consulting.

Cilj projekta je da se građanima, organizacijama civilnog društva i široj javnosti u BiH, omogući učešće u procesu planiranja, programiranja i provedbe IPA-e II, te potpuno i blagovremeno informisanje putem interneta, uz mogućnosti predlaganja svojih ideja i sugestija za unapređenje ovog procesa.

IPA II je novi instrument EU za pružanje predpristupne pomoći u periodu 2014-2020, kojim se pruža finansijska i tehnička pomoć u provedbi reformi u okviru prethodno definiranih sektora (demokratija i upravljanja, vladavine prava, rasta i konkurentnosti). Ovakvim sektorskim pristupom promovira se strukturalna reforma koja će pomoći u transformaciji datog sektora i njegovom usklađivanju s EU standardima. Njime se omogućava i prelazak ka bolje ciljanoj pomoći, čime se osigurava efikasnost, održivost i usmjerenost ka rezultatima.

S obzirom da je funkcionalni dijalog, koordiniranje i učešće građana u procesu kreiranja i provedbi javnih politika važan element procesa evropskih integracija, ova aplikacija predstavlja moderan internet alat kojim građani BiH na jednostavan način, mogu izraziti svoje mišljenje o predmetnim procesima koji su u domenu njihovih interesa. Link za web aplikaciju je <http://ipa-ekonsultacije.dei.gov.ba/>

Predstavnici strukovnih udruženja u pravosuđu, uključujući i predstavnika Udruženja tužilaca FBiH su učestvovali u implementaciji projekta, u dijelu koji se odnosi na sektorski dio projekta pravosudne vlasti u BiH pod nazivom „Program održivosti civilnog društva“, kojeg, uz podršku USAID-a, implementira „Forum građana Tuzla“ u partnerstvu sa Helsinškim odborom za ljudska prava RS. U realizaciji projekta

formirane su dvije radne grupe, i to Radna grupa I „Efikasnost i nepristrasnost pravosuđa i odgovornost nosilaca pravosudne funkcije“ i Radna grupa II „Položaj, nezavisnost i način izbora Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH“. U realizaciji projekta, radne grupe koje su formirane od predstavnika sudskih i tužilačkih strukovnih udruženja iz BiH, predložile su određene preporuke koje treba da doprinesu efikasnosti, nezavisnosti, samostalnosti i odgovornosti sudija u tužilaca i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH, kao i izgradnji povjerenja građana u ovaj važan dio državne vlasti.

Projekat I – Uspostavljanje i razvoj sektorskih mreža

Projektom okupljanja i umrežavanja različitih stakeholdera, a koji imaju zajednički interes iz različitih perspektiva, pokušava se, kroz aktivno učešće civilnog društva, dati doprinos reformi pravosuđa.

Kao glavne zainteresovane strane/stakeholderi prepoznati su: udruženja sudija i tužilaca, advokatske komore, VSTV BiH, centri za edukaciju sudija i tužilaca, predstavnici akademske zajednice, organizacije civilnog društva koje rade na pitanjima iz oblasti pravosuđa i mediji, kao nezaobilazni faktor.

Glavni ciljevi projekta su:

- Jačanje kapaciteta aplikanata i partnera u svrhu ostvarivanja glavnih ciljeva projekta kroz formiranje i rad mreže stakeholdera iz oblasti pravosuđa;
- Identifikacija glavnih problema iz oblasti pravosuđa (10-12 problema) od strane članica mreže i odabir 2-3 prioriteta problema na čijem će rješavanju mreža raditi u okviru CSSP programa;
- Jačanje uticaja aplikanata i mreže na glavne aktere pravosuđa da intenziviraju svoje napore u vođenju strukturalnog dijaloga u pravosuđu između EU i BiH, te počnu preduzimati odlučnije korake u rješavanju glavnih problema u pravosudnom sistemu BiH i
- Animiranje javnosti i stalna medijska promocija.

Očekivani rezultati i promjene su:

- Aplikant i partner su osnaženi u oblasti pravosuđa, pozicionirani i prepoznatljivi na BH nevladinoj sceni kao relevantni akter u ovoj oblasti;
- Mreža stakeholdera je identificirala 10-12 problema u sektoru pravosuđa, odabrala prioriteta probleme (2-3) i pokrenula niz aktivnosti na njihovom rješavanju;
- Glavni akteri BiH pravosuđa pokazuju spremnost i odlučnost da neophodnom reformom pravosudnog sistema riješe identificirane, u prvom redu prioriteta probleme i povedu BiH ka evropskim integracijama;
- BH javnost, posebno mediji, iskazuju veću zainteresovanost za probleme građana koji proizilaze iz nedostataka i neuređenosti oblasti pravosuđa. Vodi se veći broj tematskih tv i radio emisija o reformi pravosuđa, konkretni problemi građana su u fokusu medija, pritisak javnosti da se donesu pozitivna rješenja je sve veći.

Dana 29.01.2016. godine, održan je treći sastanak Mreže u Hotelu „Kardial“ Teslić. Učešće je uzela i predsjednica Udruženja tužilaca FBiH, , federalni tužilac Hajrija Hadžiomerović-Muftić.

Zatim je dana 09.12.2016.godine, u Sarajevu (Hotel „Grand“), održan četvrti sastanak Mreže na kojem je prezentiran prijedlog preporuka I Radne grupe „Efikasnost, nepristrasnost, odgovornost nosilaca pravosudnih funkcija“ u čijem radu je, kao član Radne grupe, učestvovala predsjednica Udruženja tužilaca FBiH, Hajrija Hadžiomerović-Muftić.

Izrađen je i Nacrt preporuka II Radne grupe „Izmjene i dopune Zakona o VSTV-u“, u čijem radu je učešće uzela i predsjednica Udruženja tužilaca FBiH.

Takođe, dana 28. i 29.04.2017. godine, održan je peti sastanak na Jahorini, Hotel „Vučko“. Prezentirane su preporuke i nacrt preporuka radnih grupa, u čijem radu su učestvovali i članovi udruženja tužilaca FBiH.

Projekat II – Kampanje i monitoring

U projektu „Kampanje i monitoring“, kroz planirane projektne aktivnosti, Udruženje „Forum građana Tuzle“, u partnerstvu sa Helsinškim odborom za ljudska prava RS, radit će na zagovaranju rješavanja definisanih prioritetnih problema sektora pravosuđa, a posebno na:

- Obezbjedenju ustavnih i zakonskih pretpostavki institucija pravosuđa;
- Unapređenju postupaka izbora sudija i tužilaca i jačanju uloge VSTV-a BiH kao nezavisne institucije i
- Obezbjedenju finansijske nezavisnosti i samostalnosti pravosuđa u BiH.

Glavni ciljevi projekta su:

- Provođenje planiranih aktivnosti u projektu - glavni aplikant i partner u projektu će doprinijeti povećanju nezavisnosti BH pravosuđa;
- Uticati na uspostavljanje ustavnih i zakonskih pretpostavki za nezavisnost institucija pravosuđa;
- Doprinijeti unapređenju postupka izbora sudija i tužilaca i jačanju uloge i odgovornosti VSTV-a BiH kao nezavisne institucije;
- Doprinijeti uspostavljanju mehanizama za osiguranje finansijske nezavisnosti i samostalnosti pravosuđa u BiH.

Očekivani rezultati i promjene:

- Izmjenama zakonskih propisa provedena reforma VSTV-a BiH, koja omogućava pokretanje sveobuhvatnih reformi u procesu pravosuđa;
- Uspostavljen novi sistem imenovanja sudija i tužilaca koji onemogućava preglasavanje u procesima imenovanja;
- Usvojene nove procedure u procesu imenovanja sudija i tužilaca kojima se obezbjeđuje stručan i profesionalan izbor kandidata Centralizovano finansiranje sudija i tužilaštava u FBiH kroz finansiranje iz budžeta FBiH.

Radna grupa I formirana je 19.06.2015. godine u sastavu:

- Krešimir Zubak, advokat-koordinator radne grupe;
- Božana Banduka, sudija, Udruženje sudaca FBiH;
- Jasmin Šoše, tužilac, Udruženje tužilaca RS;
- Hajrija Hadžiomerović Muftić, Udruženje tužilaca FBiH;
- Dalibor Bingas, tužilac, Kantonalno tužilaštvo TK;
- Dragan Vukajlović, stručni saradnik, Udruženje stručnih saradnika i savjetnika u sudovima i tužilaštvima BiH i
- Nermin Hanjalić, Udruženje Vaša prava BiH.

Radna grupa je u toku svog cjelokupnog rada na izradi Nacrta preporuka održala desetak radnih sastanaka:

- 19. 06.2015. godine, formirana radna grupa Hotel „Grand“ Sarajevo;
- 16.07.2015. godine, održan drugi radni sastanak I Radne grupe;
- 18. i 19.09.2015. godine, Teslić, održan dvodnevni sastanak radne grupe;
- 20.10.2015. godine, Sarajevo, sastanak radne grupe;
- 06. i 07.11.2015. godine, zajednički sastanak I Radne grupe i II Radne grupe;
- 04. i 05.12.2015. godine, zajednički sastanak I Radne grupe i II Radne grupe u Hotelu „Kardial“;
- 30.01.2016. godine, Teslić Hotel „Kardial“, održani sastanci radnih grupa I i II;
- 08.06.2016. godine, Sarajevo Hotel „Grand“, sastanak I Radne grupe, definisanje preporuka;
11.07.2016. godine, sastanak I Radne grupe Hotel „Grand“, definisane preporuke. Sačinjen je Nacrt preporuka ove radne grupe, koji je prezentiran na pet stručnih javnih rasprava održanih u Sarajevu, Banja Luci, Mostaru, Tuzli i Sarajevu - Parlamentarna skupština BiH, na kojoj je podržan i usvojen Prijedlog preporuka ove radne grupe „Primjena novih instituta u kaznenom zakonodavstvu i druga pitanja od značaja za poboljšanje efikasnosti-analiza, iskustva, preporuke“ .
- 27.02.2016. godine, stručna javna rasprava Hotel „Grand“, Nacrt preporuka I Radne grupe;
- 12.03.2016. godine, stručna javna rasprava Banja Luka, Hotel „Jelena“, I Radna grupa;
- 19.03.2016. godine, stručna javna rasprava Mostar Hotel „Bristol“, I Radna grupa;
- 09.04.2016. godine, stručna javna rasprava Tuzla Hotel „Tuzla“ I Radna grupa;
- 20.09.2016. godine, u Sali Parlamentarne skupštine BiH Sarajevo, stručna javna rasprava na kojoj su prezentirane preporuke I Radne grupe.
Sačinjeni nacrt preporuka prezentiran je nadležnim institucijama i donosiocima odluka: Ministarstvu pravde BiH, članovima Ustavnopravne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, zakonodavno-pravnom odboru Narodne skupštine RS, te pojedinim parlamentarcima.

Zvaničan pismeni poziv na suradnju upućen je nadležnim ministarstvima 10.11.2016. godine.

Radna grupa II formirana je u decembru 2015. godine u sastavu:

- Milorad Novković, predsjednik Vrhovnog suda FBiH, koordinator radne grupe;
- Maja Šuput, sudija;
- Tomislav Ljubić, glavni kantonalni tužilac Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona;
- Katica Soldo, sudija, Udruženje sudija FBiH i
- Goran Rubil, tužilac, Udruženje tužilaca RS.

Radna grupa je, takođe, održala desetak radnih sastanaka i sačinila Nacrt preporuka za izmjene i dopune Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću.

Ujedno, održala je, do sada, i tri stručne rasprave o predloženom nacrtu u Banja Luci, Bijeljini i Mostaru. Planira se i održavanje stručne rasprave u Sarajevu i stručne rasprave u Parlamentarnoj skupštini BiH, nakon čega će biti sačinjen Prijedlog preporuka za izmjene i dopune Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH. Sačinjeni Prijedlog preporuka će biti dostavljen nadležnim institucijama i donosiocima odluka.

Sastancima II Radne grupe, kao i održanim stručnim javnim raspravama, prisustvovali su, te aktivno učestvovali u radu, i članovi I Radne grupe, kako bi, kao predstavnici svojih strukovnih udruženja, bili aktivno uključeni i u rad ove radne grupe, odnosno dali svoje mišljenje i sugestije na prijedlog izmjena Zakona o VSTV-u BiH.

Navedeni Nacrti preporuka sačinjeni u radnim grupama I i II, dostavljeni su svim članovima Upravnog odbora Udruženja tužilaca FBiH i glavnim kantonalnim tužiocima, radi upoznavanja sa sadržajem istih, a da bi se obezbijedila transparentnost rada Udruženja, u cilju informisanosti svih tužilaca u FBiH, navedene aktivnosti i Nacrti preporuka su objavljeni i na web stranici Udruženja.

U toku su i aktivnosti na projektu.

Saradnja sa drugim strukovnim udruženjima u pravosuđu

Udruženje tužilaca u FBiH, u okviru strateških ciljeva utvrđenih Statutom Udruženja, nastojalo je da ostvari uspješnu saradnju sa drugim strukovnim udruženjima tužilaca u pravosuđu BiH, ali isto tako i šire, tužiteljicama i tužiteljima u regionu i njihovim strukovnim udruženjima, a posebno sa državama u okruženju, sa kojima ostvarujemo uspješnu saradnju i na konkretnim predmetima, te, općenito, uvijek kad je potrebna pomoć za učinkovitiju i efikasniju međunarodnu saradnju, što daje mogućnost uspješnijeg rješavanja određenih pitanja i problema od zajedničkog interesa. Interes za uspostavu ove saradnje iskazali su tužioci Slovenije, Hrvatske, Srbije i Crne Gore, koji daju svoj doprinos jačanju ove saradnje i kroz svoje učešće na stručnim savjetovanjima tužilaca u BiH. I ne samo učešćem, već i svojim aktivnim

sudjelovanjem kao predavači, na koji način nam prenose svoja pozitivna iskustva i praksu, značajnu i za unapređenje rada tužilaca u BiH.

Isto tako, Udruženje tužilaca FBiH svake godine dobija poziv od Udruženja tužilaca i Generalnog državnog tužioca Crne Gore, koji pozivaju predsjednika Udruženja tužilaca FBiH i Glavnog tužioca Federalnog tužilaštva FBiH, na Dane državnih tužilaca Crne Gore, koji se tradicionalno održavaju 01. i 02. novembra. I ove godine ovaj svečani događaj organizovan je u hotelu u Bečićima, na kojem su prisustvovali i dva predstavnika/tužioca iz FBiH (ostala strukovna udruženja u BiH su takođe imali svoje predstavnike). Pored toga, predsjednica Udruženja tužilaca FBiH, koja zbog drugih obaveza nije mogla prisustvovati ovom događaju, uputila je pozdravno pismo kojim je izrazila zahvalnost na pozivu i uputila ispred Udruženja tužilaca FBiH, iskrene čestitke i želje za uspješan rad i stručnu afirmaciju, kako svim tužiocima pojedinačno, tako i tužilačkoj organizaciji Crne Gore u cjelini, kao i želje da nastavimo i unapređujemo saradnju Udruženja tužilaca Crne Gore i Udruženja tužilaca FBiH.

U okviru ove saradnje, ostvaruje se dugogodišnja uspješna saradnja i sa Udruženjem tužilaca Slovenije. Tužioci iz ovog udruženja redovno dolaze na stručna savjetovanja tužilaca FBiH, koje organizuje Udruženje tužilaca FBiH. Na ovom savjetovanju, koje je održano prošle godine, prisustvovao je i Generalni tužilac Slovenije, gosp. Zvonko Fišer, koji je izrazio zadovoljstvo što prisustvuje Savjetovanju i izrazio želju i dao podršku Udruženju tužilaca Slovenije, da se organizuje stručna posjeta tužilaca iz Slovenije, koji bi došli u Sarajevo i upoznali se sa aktivnostima u donošenju zakona i realizaciji aktivnosti u postupcima u kojim su djeca oštećena krivičnim djelom. U daljoj komunikaciji ostvaren je kontakt sa predsjednicom Udruženja tužilaca Slovenije u cilju postizanja dogovora, te je Udruženje tužilaca FBiH organizovalo posjetu predstavnika Udruženja tužilaca Slovenije, koji su izrazili želju da se upoznaju sa aktivnostima vezanim za zakonodavni okvir i postupanje sa djecom na čiju štetu je počinjeno krivično djelo.³ U saradnji sa UNICEF-om, organizovana je ova posjeta koja je trajala od 20. do 22. marta 2017. godine. Ova dvodnevna radionica održana je u prostorijama UN-a, te je troškove organizacije, uključujući i ručak za sve učesnike, snosio UNICEF BiH.

U toku održavanja stručnih predavanja razvila se interaktivna diskusija, jer su tužioci iz Slovenije postavljali brojna pitanja u vezi postupanja sa djecom, posebno vezano za uzimanje izjava od djece, uključenosti centara za socijalni rad i psihologa u pripremi djeteta za davanje izjave i praktičnim primjerima iz prakse. Odgovore su dobili od predavača i predstavnika UNICEF-a. I ovo je bio veoma zanimljiv i koristan metod obuke, jer se razvila uspješna interaktivna diskusija, u kojoj smo imali priliku da prenesemo sve koristi u primjeni ovog zakona, ali i probleme na koje nailazimo u praksi. Isto tako, od slovenačkih tužilaca smo čuli kako oni postupaju, ali i o problemima koji su uglavnom slični našim.

³ Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnim osoba u krivičnom postupku F BiH

Tužiocima iz Slovenije izrazili su zahvalnost na gostoprimstvu, uspješnim prezentacijama i izraženoj spremnosti da nastavimo sa ovim vidom saradnje, te zaključili da se razmjenom iskustva i prakse između tužilaca iz regije doprinosi unapređenju rada i uspješnijoj zaštiti djece od nasilja i drugih krivičnih djela počinjenih na njihovu štetu. Istakli su da u Sloveniji još nije donesen poseban Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku, te im je zato ova posjeta pomogla da sagledaju sve što ih očekuje i načine rješavanja mnogih dilema vezanih za postupanje sa djecom na čiju štetu je učinjeno krivično djelo.

Na kraju stručne obuke, UNICEF je podijelio stručne publikacije, koje tužiocima iz Slovenije mogu koristiti u budućem radu, posebno kada su u pitanju procedure vezane za krivična djela počinjena na štetu djece.

Dana 06. i 07.04.2017. godine, na poziv Udruženja državnih tužilaca Slovenije, dvije tužiteljice su se prijavile (poziv dostavljen svim glavnim kantonalnim tužiteljima i članovima Upravnog odbora Udruženja tužilaca FBiH) i prisustvovala tradicionalnom 16-om, savjetovanju na temu "U ime djeteta", koje je održano na Brdu kraj Kranja, na kojem je bilo oko 250 učesnika, uglavnom predstavnika tužilaštava i policije iz Slovenije, ali i predstavnika drugih država (Hrvatske, Italije, Bugarske i Poljske).

Cilj savjetovanja je bio da se sagledaju dosadašnji rezultati u oblasti nasilja nad djecom, te ukaže na prepoznatu potrebu preduzimanja daljih koraka u cilju poboljšanja sistema zaštite djece i njihovih prava, kao odgovora na nasilje nad njima, te da se čuju najbolje prakse zemalja u regionu, posebno zbog toga što, u skorije vrijeme, Republici Sloveniji predstoji reforma krivičnog zakonodavstva.

Udruženje tužilaca FBiH realizira projekt pod nazivom "Institucionalna podrška – izgradnja internih i eksternih kapaciteta Udruženja tužilaca FBiH", pod pokroviteljstvom Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH i Vlade Švicarske konfederacije, a putem Ambasade Švicarske u Bosni i Hercegovini. S tim u vezi, Udruženje provodi niz aktivnosti predviđenih ovim projektom.

Do sada je Udruženje, od predviđenih tri, uspješno realizovalo dvije radionice i to:

- radionicu pod nazivom „Jačanje strukovnih udruženja u pravosuđu u BiH“, koja se održala 2. jula 2016. godine, u hotelu Lavina na Jahorini i
- radionicu/trening pod nazivom „Odnosi s javnošću/Javni nastup i prezentacija“, koja se održala 4. i 5. novembra 2016. godine, u hotelu "Lavina" na Jahorini.

U sklopu prve radionice, učestvovali su predstavnici svih strukovnih udruženja u pravosuđu, kao i predstavnici VSTV BiH, te direktor CEST-a FBiH. Tom prilikom razgovaralo se o tekućim problemima i načinu njihovog rješavanja. Predavanja su se odnosila na načine lobiranja i jačanja strukovnih udruženja, te važnost saradnje sa sličnim ili istim udruženjima u regionu. Povodom toga, radionici su prisustvovali i članovi Udruženja tužilaca Srbije, koji su održali predavanja.

Druga, dvodnevna radionica, imala je za cilj ukazati na specifične tehnike učenja odraslih, prikazati uspješne modele vođenja radionice za odrasle polaznike, te poučiti

polaznike o sredstvima za uspješnu prezentaciju (Power Point prezentacija, vježbe i primjeri), kao i poučiti polaznike kako da savladaju prepreke prilikom vođenja radionice (“teški” polaznici, polaznici koji ometaju obuku i sl.).te praktično učenje javnog nastupa pred TV i foto kamerama. Takođe, cilj radionice bio je prepoznati i shvatiti važnost dobrih odnosa s javnošću u tužilaštvima, te upoznati učesnike sa ključnim tehnikama i alatima koji se koriste u odnosima s javnošću u tužilaštvima, upoznati učesnike sa ključnim metodama i tehnikama u komunikaciji tužilaštava s medijima, identificirati, prezentirati i koristiti ključne elemente javnog nastupa. Radionici su prisustvovali tužioc i sudije iz cijele BiH, kao i predstavnici VSTV-a BiH.

U sklopu projekta kreirana je web stranica pod domenom www.utfbih.ba, koju redovno ažurira web administrator, finasiran sredstvima iz projekta. Takođe je nabavljena tehnička oprema, koju čine tablet i foto aparat, koji su nepходni za praćenje događaja i ažuriranje web stranice. Letak, predviđen projektom, je također napisan, lektorisan i trenutno se nalazi u fazi grafičke obrade i štampe.

Ovim projektom predviđena je još jedna jednodnevna radionica koja bi obuhvatila učenje pisanja projekta (basic level) za tužioce i predstavnike strukovnih udruženja, te pisanje aplikacije za prijem Udruženja tužilaca FBiH u Međunarodnu organizaciju tužilaca. Realizacija ovih aktivnosti predviđena je do prve polovine juna 2017. godine.

Saopćenje za štampu

Povodom sve učestalijih medijskih i vaninstitucionalnih napada na rad tužilaštava na području FBiH, na inicijativu predstavnika Upravnog odbora iz Kantonalnog tužilaštva Sarajevo, održan je sastanak Upravnog odbora Udruženja tužilaca FBiH, na kojoj je donesena odluka da se izda saopćenje za štampu kojim će se osuditi svi neargumentovani napadi na neovisnost i samostalnost tužilaca u radu. U tekstu ovog saopćenja, koje je objavljeno na svim medijskim portalima i dnevnoj štampi, navedeno je da tužilaštva u FBiH provode samostalne i nepristrasne istrage i procesuiraju najteže oblike općeg, privrednog i organizovanog kriminala i korupcije, te su dužna postupati u skladu sa zakonom. Neargumentovane i nestručne kritike, konstantni medijski pritisak na rad tužilaštva, pa čak organiziranje javnih demonstracija u povodu donošenja pojedinih tužilačkih odluka, sigurno nas ne dovode bliže vladavini prava. U istom tekstu saopćenja je ukazano na to da Udruženje tužilaca FBiH trajno radi na uspostavljanju samostalnog i nezavisnog rada tužilaštava i obavljanja tužilačkih funkcija, budući da su, kao dio sudske vlasti, jedini mjerodavni da pokreću kaznene postupke i određuju kvalifikaciju kaznenih djela, o čemu u konačnici, odluke donose sudovi.

Udruženje tužilaca FBiH je, u ranije izdatom saopćenju za javnost, izrazilo ozbiljnu zabrinutost zbog neredovne isplate plata za tužioce i ostale uposlenike u pojedinim

kantonalnim tužilaštvima u Federaciji BiH što se negativno odražava na neometano obavljanje tužilačke funkcije.

Tom prilikom ukazano je na obavezu dosljedne primjene Zakona o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH, kao i drugih propisa na osnovu kojih se isplaćuju naknade službenicima i namještenicima tužilaštava, jer se zbog neredovne isplate plata i drugih naknada tužiocima, državnim službenicima i uposlenicima, ozbiljno narušavaju principi zakonitosti i pravne sigurnosti, a time i princip nezavisnosti i samostalnosti tužilaca u obavljanju tužilačke funkcije.

Udruženje tužilaca FBiH, ovim putem, je nastojalo izraziti i svoju podršku nosiocima pravosudnih funkcija u naporima da u budžetima kantona obezbijede finansijska sredstva, iz kojih će se neometano i na vrijeme vršiti isplata plata i drugih naknada nosiocima tužilačke funkcije, državnim službenicima i uposlenicima pravosudnih institucija, kao i finansijskih sredstava koja su neophodna za uspješno obavljanje službe koja im je povjerena. Ovim putem je ukazano na to da u ostvarivanju zakonom utvrđenih prava i obaveza tužioca, važnu ulogu ima i država, koja u skladu sa Preporukama Komiteta ministarstva Savjeta Evrope mora preduzeti efikasne mjere, koje će garantovati da će tužioci biti u stanju da ispunjavaju svoje profesionalne dužnosti i odgovornosti u adekvatnim zakonskim i organizacionim uslovima, kao i da će im se obezbijediti i staviti na raspolaganje budžetska sredstva za očekivano ispunjavanje profesionalnih dužnosti.

Zaključak

Udruženje tužilaca FBiH će se, u narednom periodu, energično zalagati da tužilaštva ostanu neovisna od ostalih grana državne vlasti (zakonodavne i izvršne) i da tužioci moraju biti slobodni u izvršavanju svojih profesionalnih dužnosti, bez političkih uplitanja. Tužioci moraju biti zaštićeni, kako zakonskim rješenjima, tako i u praksi, od napada i proganjanja tokom obavljanja svojih dužnosti. Istovremeno, tužioci trebaju biti aktivni zagovornici ljudskih prava, te zadržati najviši stupanj profesionalnog poštenja, sukladno nacionalnim i međunarodnim, pravnim i etičkim standardima. Moramo biti svjesni da, pored sudija, i tužioci imaju ključnu ulogu u ostvarivanje prava na pravično suđenje. Obaveza je tužilaca da efikasno istraže i provedu postupak u slučajevima kršenja ljudskih prava, uz postizanje veće ažurnosti i kvaliteta u radu, bez obzira na to ko je izvršilac. U suprotnom, vladavina prava i pravo na pošteno suđenje ozbiljno su ugroženi, a time se gubi i povjerenje građana u pravilnost i nepristrasnost rada tužilaca, što utiče na kredibilitet svih tužilaštava u Bosni i Hercegovini.

U tom pravcu značajnu ulogu imaju i mediji, zbog čega je neophodno uložiti napore na jačanju povjerenja građana u rad tužilaštava, i uopće pravosudnih organa u BiH. Bilo je primjera da su tužioci, u pojedinim slučajevima, dovedeni u veoma neugodne situacije, zbog neobjektivnog i tendencioznog izvještavanja, nazivani su pogrđnim imenima, što je imalo za posljedicu da su građani stekli pogrešno mišljenje i negativan stav prema pravosudnim organima u BiH. Dosadašnja negativna iskustva

ukazuju na to da je neophodno uložiti napore u informisanje i edukaciju novinara o sudskim i tužilačkim procedurama, o ispravnoj upotrebi pravne terminologije, o principima provjerljivosti i povjerljivosti informacija i tajnosti podataka u određenim fazama krivičnog postupka, kako bi se kroz objektivno izvještavanje steklo povjerenje građana u pravilnost i nepristrasnost rada pravosudnih organa u Bosni i Hercegovini.

U svakom slučaju, Udruženje tužilaca FBiH će se zalagati za ostvarenje utvrđenih ciljeva, u svrhu postizanja nezavisnosti, nepristrasnosti i finansijske samostalnosti, tako da će i organi udruženja tužilaca nastojati da održe takve principe.

Međutim, upitno je da li organi upravljanja udruženja mogu sami, svojim djelovanjem i radom, ostvariti postavljene ciljeve, ukoliko u radu udruženja ne učestvuje veći broj članova ili ako se aktivnosti svode na uski krug članova? To pitanje treba sebi da postavi svaki član Udruženja tužilaca FBiH, te da ocjeni koliki je bio njegov lični doprinos u realizaciji zaključaka usvojenih na Skupštini Udruženja, odnosno, u radu Udruženja tužilaca FBiH uopšte.

Takođe, i dalje stoji, ono što je ranije isticano, da bi uloga udruženja, i to ne samo članova Upravnog odbora Udruženja tužilaca FBiH, već i svakog člana ovog Udruženja, morala biti aktivnija u rješavanju boljeg statusa tužilaca i tužilaštava u cjelini, podnošenjem inicijativa kojim se ukazuje nadležnim organima zakonodavne i izvršne vlasti u kantonima i FBiH, kao i VSTV-u BiH, na probleme koji utiču na samostalnost i neovisnost u obavljanju tužilačke funkcije, a što se odražava, prije svega, na efikasnost, kvalitet i kvantitet rada, i u tom pravcu predlažu mjere kojim bi se doprinijelo uspješnijem funkcionisanju tužilaštava, te efikasnijem i kvalitetnijem radu tužilaca u FBiH. To se odnosi i na materijalni položaj tužilaca, kadrovsku i stručnu osposobljenost, tehničku opremljenost, ali isto tako i na potrebu ujednačavanja zakonodavstva, što bi trebalo da bude jedan od osnovnih ciljeva svakog profesionalnog udruženja u sektoru pravosuđa u BiH. Pri tome, masovnost članstva Udruženja tužilaca FBiH bi bila od naročitog značaja. Upravo zbog nedovoljne angažovanosti udruženja u oblasti pravosuđa, opća percepcija javnosti, kao jedno od značajnih mjerila uloge i snage profesionalnih udruženja u društvu, je da udruženja tužilaca, kao i ostala udruženja u pravosuđu, nemaju jak uticaj u društvu i da uglavnom postaju aktivna jedino onda kada se rješavaju pitanja materijalnog statusa ovih grupacija, a što u suštini ostavlja loš utisak u javnosti.

Udruženje tužilaca FBiH
Upravni odbor
Hajrija Hadžiomerović-Muftić, predsjednica